

nowi i tu wodnisty odwar korzenia wzgl woda zawierająca tinkturę z żywokostu, środek leczniczy przy opatrunku łamanych kości, przekręceniach i nadwyrężeniach. Ale również wewnętrznie się go używa. Przy przepuklinach (Bruch) doskonałą ulgę sprawia okład z gorącej papki z tartego korzenia. Wewnętrznie używany jest żywokost z dobrym skutkiem przy kaszlu zwłaszcza z krwią, krwawej bieguncie lub moczu krwawem. Ilość dzienna jednak niechaj nie przekracza 5 gramów z korzenia, które się przy gotowaniu rozpuszczają do prawie $\frac{3}{4}$ części.

Gwoździki.

Gwaździki także nazwany zieleń św. Benedykta, (*Ceum urbanum radis koriophyli*), główny czynnik działający jest olejek gwoździkowy o ostrem zapachu. Jakże mało się wie o cudownych właściwościach tej rośliny! Alkoholowy wyciąg z korzeni używano już z dawien dawna na wsi przeciwko rozwolnieniu i wymiotom, zwłaszcza przy chronicznym katarze żołądka u starych ludzi, przy chronicznym katarze rur oddechowych i katarze kiszek. W związku z ostatniem działa on jaknajlepiej przy tyfusie i malarji, jak to niedawno stwierdził prof uniwersytecki Schulz z Gryfji. Takie same dobre doświadczenia robiono przy skrofulezie, krzywicy (*rachitis*) i wycieńczeniu po gorączce. Również zaleca się używanie gwoździków przy: bólach zębów i głowy, ucisku serca i melancholji. Według najnowszych badań zawiera korzeń rad i na tem widocznie polega wszechstronne działanie lecznicze gwoździków. Dawka dzienna wynosi 20 gr korzenia; przyczem trzeba zaznaczyć, że wodnisty odwar trochę mniej skuteczny jest od wyciągu alkoholowego, gdyż widocznie pewne ważne składniki olejkowate przy gotowaniu się ulatniają.

Brzoza.

Liście brzozowe (*Betula alba*) dają świetną herbatę przeciw chorobom powstającym z przesycenia krwi kwasem moczowym, więc przy artretyzmie (*Gicht*), bolących nabrzmiewaniach stawów, reumatyzmie, cierpieniach nerkowych (bez zapalenia), spuchliznie wodnej, przyczem wydzielanie moczu może być dość znaczne. Dlatego też jest działanie brzozy skuteczne przy chorobach pęcherza moczowego i przy kamieniach nerkowych; pije się co dzień odwar z liści od 20 — 30 gramów. Tartego korzenia młodej brzozy, jak i odwaru z tego, używa się przy wszelkiego rodzaju wypiekach skórnych i to wewnątrz jak i zewnątrz. Sok z drzew zieleniejących na wiosnę jest znanym i wybróbowanym środkiem przy schorzeniach włosów, więc przy wypadaniu, łamaniu się włosów lub łupieżu.

(c. d. n.)

